

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu rozhodl při ústním jednání konaném dne 22. května 2014 v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a členů JUDr. Danuše Novotné, JUDr. Ivany Doubkové, JUDr. Josefa Českého, JUDr. Petra Hajna a JUDr. Zdeňka Nováka, o návrhu **předsedy Okresního soudu v Ostravě** se sídlem U Soudu 4, Ostrava, na zahájení kárného řízení proti **Mgr. J. R.**, soudci Okresního soudu v Ostravě, zastoupeného Mgr. Zdeňkou Novákovou, advokátkou se sídlem Boleslavova 19, Ostrava, v řízení o návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. 0 Spr 2475/2013,

t a k t o :

Podle ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, **s e**

Mgr. J. R.,
nar. X,
soudce Okresního soudu v Ostravě,

z p r o š ť u j e k á r n é h o o b v i n ě n í

pro skutky spočívající v tom, že:

1a) v rámci vyřizování věci vedené pod sp. zn. 12 T 3/2013 v blíže nezjištěné době od 10. 1. 2013 do 5. 2. 2013 telefonicky kontaktoval nejprve státní zástupkyni Okresního státního zastupitelství v Ostravě JUDr. M. S., která podávala obžalobu, a v rámci tohoto telefonátu hodnotil podanou obžalobu, přičemž uvedl, že „to snad nemyslí vážně“, následně jí sdělil, že „doufá, že věc bude u prvního hlavního líčení pravomocně zproštěna s tím, že očekává i návrh státního zástupce na zproštění“, což státní zástupkyně vnímala jako nátlak vůči své osobě, a proto do dozorového spisu učinila záznam a oznámila věc náměstkovi Okresního

státního zastupitelství v Ostravě Mgr. J. J. Dále telefonicky kontaktoval náměstka Okresního státního zastupitelství v Ostravě Mgr. J. J., kterému nejprve řekl, že „věc je jasně na zproštění a ať JUDr. S. jako její aprobant nařídí, aby zproštění sama navrhla“ a v dalším telefonátu v blíže nezjištěné době od 10. 1. 2013 do 23. 7. 2013 jej žádal, aby „nařídil intervenujícímu státnímu zástupci, aby navrhl zproštění a žádal vysvětlení, proč k hlavnímu líčení nechodí JUDr. S.“ a když Mgr. J. jeho požadavky odmítl, uvedl, „že v tomto případě nenechá na nich v rozsudku nit suchou“ a v odůvodnění rozsudku v této věci skutečně uvedl: *„Dle názoru soudu je tak zjevné, že obžaloba byla podávána v situaci, kdy policejní orgán navrhoval její podání patrně na výslovný pokyn dozorové státní zástupkyně, ačkoli důkazní materiál ve spise již v přípravném řízení svědčil pro jednoznačný závěr o tom, že poškozená lže. ... Ačkoliv tyto skutečnosti zcela nesporně musely být známy státní zástupkyni v době podání obžaloby, přesto zcela nepochopitelně je obžaloba podána v situaci, kdy důkazní situace zákonnost jejího podání zcela vylučuje. Za těchto podmínek pak trvání na vině obžalovaného státní zástupkyně v rámci závěrečné řeči za takto jednoznačné důkazní situace, byť v jednacím místnosti přítomná státní zástupkyně jedná z pokynu dozorové státní zástupkyně, je, dle názoru soudu, zcela absurdní a nemístné.“*;

1b) v rámci vyřizování věci vedené pod sp. zn. 12 T 61/2013 v blíže nezjištěné době od 26. 8. 2013 do 30. 8. 2013 telefonicky kontaktoval náměstka Okresního státního zastupitelství v Ostravě Mgr. J. J., po kterém chtěl, aby jako aprobant státní zástupkyně Mgr. N. K. zamezil podání stížnosti proti rozhodnutí v této věci, a když toto Mgr. J. odmítl, sdělil mu mimo jiné, „že si to na něj bude pamatovat“,

2a) dne 12. 9. 2013 v 9.23 hod. neoprávněně nahlížel prostřednictvím počítačového systému ISAS do elektronických dokumentů týkajících se vyřizování stížnosti na jeho nevhodné chování vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 0 St 71/2013,

2b) dne 17. 12. 2012 ve 21.41 hod. neoprávněně nahlížel prostřednictvím počítačového systému ISAS do elektronického dokumentu Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 18 C 22/2012 a poté, co byl po zjištění této skutečnosti s tímto poznatkem dne 14. 11. 2013 konfrontován a vyzván, aby se k této skutečnosti obratem písemně vyjádřil, toto neučinil a na svém stanovisku setrval i dne 22. 11. 2013 v rámci rozhovoru s předsedou soudu, čímž neuposlechl jeho výzvy,

čímž se měl dopustit

kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.,

neboť uvedené skutky **n e j s o u** kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Předseda Okresního soudu v Ostravě (dále jen „kárný navrhovatel“, příp. „navrhovatel“) podal k Nejvyššímu správnímu soudu návrh na zahájení kárného řízení proti soudci a místopředsedovi tohoto soudu Mgr. J. R. (dále též „kárně obviněný“).

[2.] Tento návrh odůvodnil tím, že Mgr. R.

1a) v rámci vyřizování věci vedené pod sp. zn. 12 T 3/2013 v blíže nezjištěné době od 10. 1. 2013 (nápad obžaloby) do 5. 2. 2013 (první hlavní líčení ve věci) telefonicky kontaktoval nejprve státní zástupkyni Okresního státního zastupitelství v Ostravě JUDr. M. S., která podávala obžalobu, a v rámci tohoto telefonátu hodnotil podanou obžalobu, přičemž uvedl, že „to snad nemyslí vážně“, následně jí sdělil, že „doufá, že věc bude u prvního hlavního líčení pravomocně zproštěna s tím, že očekává i návrh státního zástupce na zproštění“, což státní zástupkyně vnímala jako nátlak vůči své osobě, a proto do dozorového spisu učinila záznam a oznámila věc náměstkovi Okresního státního zastupitelství v Ostravě Mgr. J. J. Dále telefonicky kontaktoval náměstka Okresního státního zastupitelství v Ostravě Mgr. J. J., kterému nejprve řekl, že „věc je jasně na zproštění a ať JUDr. S. jako její aprobant nařídí, aby zproštění sama navrhla“ a v dalším telefonátu v blíže nezjištěné době od 10. 1. 2013 do 23. 7. 2013 (poslední hlavní líčení) jej žádal, aby „nařídil intervenujícímu státnímu zástupci, aby navrhl zproštění a žádal vysvětlení, proč k hlavnímu líčení nechodí JUDr. S.“ a když Mgr. J. jeho požadavky odmítl, uvedl, „že v tomto případě nenechá na nich v rozsudku nit suchou“ a v odůvodnění rozsudku v této věci skutečně uvedl: *„Dle názoru soudu je tak zjevné, že obžaloba byla podávána v situaci, kdy policejní orgán navrhoval její podání patrně na výslovný pokyn dozorové státní zástupkyně, ačkoli důkazní materiál ve spise již v přípravném řízení svědčil pro jednoznačný závěr o tom, že poškozená lže. ... Ačkoliv tyto skutečnosti zcela nesporně musely být známy státní zástupkyni v době podání obžaloby, přesto zcela nepochopitelně je obžaloba podána v situaci, kdy důkazní situace zákonnost jejího podání zcela vylučuje. Za těchto podmínek pak trvání na vině obžalovaného státní zástupkyně v rámci závěrečné řeči za takto jednoznačné důkazní situace, byť v jednacích místnostech přítomná státní zástupkyně jedná z pokynu dozorové státní zástupkyně, je, dle názoru soudu, zcela absurdní a nemístné.“*

1b) v rámci vyřizování věci vedené pod sp. zn. 12 T 61/2013 v blíže nezjištěné době od 26. 8. 2013 do 30. 8. 2013 telefonicky kontaktoval náměstka Okresního státního zastupitelství v Ostravě (dále též „OSZ“) Mgr. J. J., po kterém chtěl, aby jako aprobant státní zástupkyně Mgr. N. K. zamezil podání stížnosti proti rozhodnutí v této věci, a když toto Mgr. J. odmítl, sdělil mu mimo jiné, „že si to na něj bude pamatovat“,

2a) dne 12. 9. 2013 v 9.23 hod. neoprávněně nahlížel prostřednictvím počítačového systému ISAS do elektronických dokumentů týkajících se vyřizování stížnosti na jeho nevhodné chování vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 0 St 71/2013,

2b) dne 17. 12. 2012 ve 21.41 hod. neoprávněně nahlížel prostřednictvím počítačového systému ISAS do elektronického dokumentu Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 18 C 22/2012 a poté, co byl po zjištění této skutečnosti s tímto poznatkem dne 14. 11. 2013 konfrontován a vyzván, aby se k této skutečnosti obratem písemně vyjádřil, toto neučinil a na svém stanovisku setrval i dne 22. 11. 2013 v rámci rozhovoru s předsedou soudu, čímž neuposlechl jeho výzvy.

[3.] Tím Mgr. R. zaviněně porušil povinnosti soudce, čímž ohrozil důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů, a spáchal tak kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech“), a také zaviněně porušil povinnosti, spojené s funkcí místopředsedy soudu (§ 87 odst. 2 zákona o soudech). Za to mu navrhuje uložit kárné opatření podle ustanovení § 88 odst. 2 písm. d) zákona o soudech – odvolání z funkce místopředsedy soudu, neboť má za to, že popsanému jednání dominuje postavení místopředsedy. Ostatně, právě na funkcionáře soudu by měly být ohledně dodržování zásad soudcovské etiky kladeny několikanásobně vyšší nároky, než je tomu u běžných soudců.

[4.] V odůvodnění návrhovaatel především uvádí, že popsaného jednání se Mgr. R. dopustil v postavení místopředsedy soudu, což mu nepochybně dodávalo „větší sílu“ a byla tím zvýšena intenzita i škodlivost tohoto jednání. V případě bodu 2a) se kárně obviněný jednání dopustil využitím „místopředsednického“ přístupu do rejstříku St, do něhož soudci a zaměstnanci přístup nemají. U bodu 2b) Mgr. R. odmítl splnit příkaz nadřízené osoby. Podle ustanovení § 121 odst. 4 zákona o soudech místopředseda vykonává státní správu soudu v rozsahu určeném jeho předsedou. Do spisů, které sám nevyřizoval, byl oprávněn nahlížet jen v rámci trestní agendy a soudnictví nad mládeží. Pokud přesto nahlížel do spisů St a C, významně tak překročil oprávnění, určená předsedou, a porušil tak i oprávnění spojená s funkcí místopředsedy. Vytvořil tak situaci, kdy předseda soudu není schopen se ani v základní míře na něj spolehnout. Navíc, jednáním popsaným pod bodem 1) projevil Mgr. R. neschopnost zachovávat nezbytnou slušnost a důstojnost k dalším orgánům činným v trestním řízení.

II. Vyjádření kárně obviněného

[5.] Mgr. R. v obsáhlém vyjádření ke kárnému návrhu uvádí, že jej považuje za nedůvodný a účelový a v celém rozsahu s ním nesouhlasí.

[6.] Ke skutkům 1a) a 1b) Mgr. R. uvádí, že se jich nedopustil. Pokud je mu vytýkán obsah předposledního odstavce odůvodnění rozsudku sp. zn. 12 T 3/2013, namítá, že v něm není nic, co by bylo možno označit za „nepříslušné a arogantní vyjádření“ a neplyne z něj ani nic, z čeho by šlo dovodit jakýkoliv osobní rozměr ve vztahu ke státní zástupkyni. Jeho obsahem je totiž pouze čistě právní závěr, že podmínky ustanovení § 172 odst. 1 písm. a) trestního řádu byly splněny natolik jednoznačně, že obžaloba byla podána nezákonně. V žádném případě se však nejednalo o hodnocení kvalifikovanosti státní zástupkyně, nýbrž toliko o hodnocení procesního postupu a podmínky, za nichž byla podána obžaloba. Soud je povinen vyhodnotit důkazy a vypořádat se s uplatněnými námitkami, tedy včetně konečného stanoviska státního zástupce. Je proto logické, že když byla faktická důkazní situace diametrálně odlišná od tohoto závěrečného návrhu, na to musel soud reagovat. Praxe, že v jednací síni přítomná státní zástupkyně jedná z pokynu dozorové státní zástupkyně, je soudu známa z úřední činnosti, a vyplynulo to rovněž z průběhu jednání. Dozorová státní zástupkyně navíc nebyla přítomna žádnému z hlavních líčení a skutečnost, že se v daném případě jednalo o čistě formální závěrečný návrh potvrzuje rovněž okolnost, že státní zástupce nepodal odvolání. Mgr. R. odkazuje na ustanovení § 176 odst. 1 trestního řádu a dovozuje z něj, že státní zástupce musí vždy přezkoumat, zda je podání obžaloby zákonné. Jakkoliv podle judikatury platí, že

obžalobu má podat státní zástupce i v případě, jestliže si dvě skupiny důkazů odporují, avšak pouze tehdy, nelze-li již rozpory odstranit, protože další důkazy neexistují nebo se nedají opatřit. Pokud by však státní zástupkyně v této věci přihlédla k obsahu spisového materiálu, bylo minimálně na místě zabývat se závěry znalkyně PhDr. K. již v přípravném řízení a provést její výslech při konfrontaci s podstatnými částmi spisového materiálu, které nijak nezohlednila. Kárně obviněný proto shrnuje, že soud musí vyhodnotit podmínky zákonnosti podání obžaloby, neboť její samotné podání obžalovaného stigmatizuje, což státní zastupitelství pohříchu často přehlíží.

[7.] Tyto závěry prý Mgr. R. sdělil státní zástupkyni JUDr. K. během dvou schůzek, k nimž došlo po podání stížnosti ve věci vedené pod sp. zn. 0 St 71/2013. K těmto schůzkám došlo na základě výzvy této státní zástupkyně, aby se k ní dostavil, a jejich předmětem nebyla omluva, nýbrž další spolupráce mezi vedením OSZ a kárně obviněným coby místopředsedou soudu a smírné vyřešení vzniklé situace. V průběhu těchto jednání bylo oboustranně vyjádřeno politování nad vzniklou situací. Mgr. R. připouští, že k dotazu JUDr. K. sdělil, že ho formulace shora citované části odůvodnění rozsudku (slova „absurdní a nemístné“) mrzí, nebyl tím ale sledován zájem na snížení vážnosti OSZ a do budoucna přislíbil, že bude používat méně expresivní vyjádření. JUDr. K. jej rovněž informovala, že JUDr. S. pociťovala negativně, když byla v minulosti vyzvána, aby hovořila k soudu vestoje. Toto poučení však odpovídalo jednacímú řádu, nebylo zamýšleno osobně a ve vztahu k oběma případům Mgr. R. vyjádřil dobrou vůli k urovnání vztahů s JUDr. S., což byl ochoten sdělit i přímo jí.

[8.] V tomto směru nicméně došlo údajně k „drobnému zkreslení“, když JUDr. K. v rámci zpětvzetí původní stížnosti uvedla, že Mgr. R. „sdělil příslib vyvarování se do budoucna podobných invektiv na adresu státního zastupitelství, kterýžto nemám důvod nebrat vážně, a po vyjádření souhlasného stanoviska k nevhodnosti případného jakéhokoli telefonického či jiného ovlivňování rozhodování státních zástupců“. Tato formulace je totiž subjektivním vyjádřením JUDr. K., neboť neexistuje žádná souvislost mezi odůvodněním citovaného rozsudku a údajnými telefonáty se státními zástupci.

[9.] Mgr. R. tvrdí, že neexistuje žádná souvislost mezi odůvodněním předmětného rozsudku a údajnými telefonáty s JUDr. S. a s Mgr. J. Jejich tvrzení o způsobu těchto hovorů jsou „šokující a ve valné většině zcela nepravdivá“. Kromě toho, že si je kárně obviněný vědom svého postavení, nebyl dán ani žádný logický důvod, proč by tak měl činit. JUDr. S. kárně obviněný skutečně jednou kontaktoval v době, kdy studoval spisový materiál před nařízením hlavního líčení. Učinil tak ale jen proto, aby se dozvěděl, zda se zúčastní hlavního líčení osobně a zda bude trvat na osobním výslechu obou znalkyň. Na první otázku jednoznačně neodpověděla, na výslechu znalkyň trvala. Těmito dotazy však nedošlo k žádnému pochybení. Mgr. R. vyjadřuje podiv nad tím, že tak závažné údajné pochybení nebylo zaznamenáno a oznámeno neprodleně. Pokud by tak totiž bylo učiněno, bylo by známo přesné datum a ne pouze časové rozmezí. Nedatovaný úřední záznam JUDr. S., psaný rukou na předvolání k hlavnímu líčení, se objevuje teprve dne 10. 9. 2013, a to až na základě výzvy předsedy soudu k předložení veškerého dostupného materiálu ve věci 0 St 71/2013. Kárně obviněný proto dovozuje, že tento úřední záznam byl vyhotoven patrně až poté, co byla JUDr. S. vyzvána předsedou soudu, tedy až po 2. 9. 2013. Tato skutečnost plyne též z toho, že citovaný úřední záznam není řádně žurnalizován ani v dozorovém spise Okresního státního zastupitelství zn. 3 ZN 387/2012. Mgr. R. poukazuje i na samotný obsah tvrzení JUDr. S., kdy první dvě verze (stížnost

JUDr. K. a ručně psaný nedatovaný úřední záznam) byly „až překvapivě stručné s ohledem na závažnost popsaného jednání“; je třetí verze (osobní prohlášení z 21. 10. 2013) velmi podrobná a je zarážející, na kolik podrobností a dalších upřesnění si jmenovaná pamatuje po 9 měsících, kdy prohlášení původní bylo stručné a s jiným vyzněním.

[10.] Účelovost těchto tvrzení plyne rovněž z toho, že všem soudcům okresního soudu je znám 5 let starý pokyn krajského státního zastupitelství, podle něhož se státní zástupci nemají vzdávat opravných prostředků po vyhlášení rozsudků v případě zproštění dle § 226 písm. a) – c) trestního řádu. Stěží by za této situace mohl Mgr. R. požadovat „pravomocné“ zproštění věci, navíc při prvním hlavním líčení. Ve věci totiž nebylo možno rozhodnout bez výsledku psycholožky PhDr. K. a prohlášení, že prý kárně obviněný nemíní vyslýchat ani znalce, je proto nesmyslné. Bylo by naprosto iracionální státní zástupkyni přesvědčovat tak, jak je tvrzeno v kárném návrhu, neboť pro to nebyl dán žádný důvod. V dané trestní věci bylo ostatně provedeno kompletní dokazování a rozsudek čítá 23 stran.

[11.] Kárně obviněný má za to, že skutečnou motivací pro podání stížností byl pouze subjektivně vnímaný osobní výpad proti JUDr. S., obsažený v odůvodnění rozsudku. Její postup však postrádá logiku, když v osobním prohlášení uvedla, že zprošťovací rozsudek akceptovala s ohledem na nastalou důkazní situaci, a to navzdory formulaci závěrečného návrhu u hlavního líčení dne 23. 7. 2013.

[12.] Mgr. R. nepopírá, že s Mgr. J. byl v pravidelném telefonickém neformálním kontaktu, avšak pouze na bázi předávání poznatků dvou vedoucích pracovníků. Tyto kontakty byly vždy zcela korektní. V jejich rámci nicméně kárně obviněný upozorňoval na snižující se úroveň obžalob a obsahu spisových materiálů. Není pravdou, že by se Mgr. R. opakovaně snažil požadovat po Mgr. J. ovlivnění procesního postupu konkrétního státního zástupce.

[13.] Podobně ve věci sp. zn. 12 T 61/2013 kárně obviněného sám Mgr. J. informoval, že bude v této věci podána stížnost proti usnesení, kterým věc vrátil k došetření státní zástupkyni a na to Mgr. R. reagoval pouze tak, že jej to mrzí. Ostatní tvrzení jsou smyšlená. Mgr. V. kárně obviněný v této věci skutečně kontaktoval, avšak jen proto, aby zjistil, zda státní zástupkyně Mgr. K. má dovolenou, neboť ji nemohl zastihnout telefonicky. Pravděpodobně stejného dne mu zavolala Mgr. K., které se dotázal, zda v tomto spise nechybí nějaké důkazy (zmocněnec poškozeného totiž zmínil důkazy, které nebyly obsahem spisu), na což mu odpověděla, že spis je kompletní. Tvrzení Mgr. J. jsou proto nevěrohodná, což dovozuje také z obsahu jeho „osobního prohlášení“ ze dne 21. 10. 2013, podle něhož prý obvykle dochází k dotazům soudce na státní zastupitelství, zda bude podán odpor a není proto efektivní vydání trestního příkazu. Tímto tvrzením totiž fakticky obviňuje všechny trestní soudce z nezákonného jednání, jelikož naznačený postup by odporoval zásadě nezávislosti soudnictví (§ 80 odst. 3 písm. a) zákona o soudech] a právu na spravedlivý proces.

[14.] Mgr. R. polemizuje s naplněním podmínek pro podání kárného návrhu, neboť má za to, že nemohlo být kárným návrhovatelem „zjištěno“ zaviněné porušení povinností soudce. Podání tohoto návrhu totiž nepředcházela žádná snaha o dostatečné objasnění situace (§ 172 zákona o soudech) a vůbec nepřihlédl k poukazu kárně obviněného na nesrovnalosti ve stížnostech státních zástupců. Postup kárného návrhovatele byl účelový a měl za cíl dosáhnout odvolání Mgr. R. z funkce místopředsedy soudu.

[15.] Kárně obviněný uvádí další okolnosti, které považuje za relevantní. Během dvou hovorů s navrhovatelem (16. a 17. 9. 2013) vyplynulo, že na Mgr. R. byl vyvíjen nezákonný nátlak, aby rezignoval na funkci místopředsedy soudu. Vztah mezi kárným navrhovatelem a obviněným byl od počátku napjatý a vyznačoval se odlišnými názory na personální politiku, konkrétní opatření a způsob komunikace. Jednání navrhovatele vnímal Mgr. R. jako tzv. bossing, a to za situace, kdy výsledky trestního úseku byly historicky nejlepší, a to do vydání dodatku č. 18 rozvrhu práce pro rok 2013, kterým mu byly odňaty pravomoci místopředsedy soudu pro věci trestní. Navrhovatel údajně uplatňuje silový, stresující a místy až direktivní přístup a vytváří jakýsi permanentní „výjimečný stav“. Jde tak daleko, že některým soudcům hrozí kárným řízením a Mgr. R. dal dokonce pokyn k vypracování kárného návrhu na soudce Mgr. L. D. a Mgr. A. D. V případě Mgr. D. byl kárný návrh vzat zpět po vydání rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 16 Kss 8/2013; u soudce Mgr. D. byl navrhovateli předán podnět o zjištění několikaměsíčních průtahů v jedné trestní věci. Tento podnět byl však navrhovatelem pouze projednán, žádnému ze jmenovaných soudců nebyla uložena ani výtky, což svědčí o jeho nátlaku na soudce a vytváření psychické výhody. Tuto praxi se prý Mgr. R. snažil postupně změnit. Kárně obviněný kritizuje rovněž subjektivní odměňování administrativních pracovníků v závislosti na stupni loajality k předsedovi soudu.

[16.] Kárně obviněný dále popisuje způsob vytváření rozvrhu práce a dodatků k němu. Domnívá se, že ze strany navrhovatele dochází ke snaze jej skokově zahltit množstvím práce a také mu práci znepríjemnit (např. vykazání z vyhrazeného parkovacího místa, zamezení účasti na fóru týmu pro mládež nebo Ostravských dnů forenzních věd). Mgr. R. si přitom není vědom toho, že by navrhovatel měl v minulosti k jeho práci nějaké připomínky či výhrady.

[17.] Ke skutkům 2a) a 2b) Mgr. R. uvádí, že jednání popsaného pod bodem 2a) se dopustil a do elektronické evidence spisu nahlédl, avšak pouze za účelem zjištění, zda se ve spise nachází nové skutečnosti, pro které by měl prostudovat spis v papírové formě. Tímto jednáním proto nedošlo k nezákonnosti.

[18.] Ohledně spisu zn. 18 C 22/2012 kárně obviněný nepopírá, že do něj nahlížel, nicméně tvrdí, že se tak nestalo neoprávněně. Poukazuje na případy v minulosti, kdy k neoprávněnému nahlížení do spisu docházelo, nicméně k vytvoření příslušného skriptu došlo až v souvislosti s jeho osobou. Rovněž uvádí, že z jeho strany plošně lustroval možná až stovky civilních spisů a není proto zřejmé, proč a podle jakého kritéria byl vybrán spis jediný. Kárný navrhovatel na jeho dotaz v tomto směru neodpověděl. Rovněž v tomto případě se prý jedná o projev tzv. bossingu, jelikož ze studijních důvodů lze nahlédnout do jakéhokoliv spisu, a v souvislosti s vedeným trestním řízením dochází k lustraci civilních věcí zcela pravidelně. K neuposlechnutí výzvy nadřízeného (předsedy soudu) kárně obviněný uvádí, že o podřízenosti se dá hovořit jen v rovině výkonu státní správy. V rámci řízení Spr či St, jehož je Mgr. R. účastníkem, se však vztah nadřízenosti neuplatňuje.

[19.] K právnímu hodnocení skutků kárně obviněný uvádí, že stejná stížnost byla zapsána opakovaně, a navíc účelově byla spojena s lustrací elektronické databáze ISAS. Skutků 1a) a 1b) se Mgr. R. vůbec nedopustil a souvislost s výkonem funkce místopředsedy soudu je konstruována zcela uměle, neboť žádné povinnosti plynoucí z výkonu této funkce porušeny nebyly. Právní názor navrhovatele by nutně vedl k závěru, že jakékoliv pochybení soudce, který je zároveň funkcionářem soudu, by současně vedlo ke kárné

odpovědnosti tohoto funkcionáře. Zákonodárce však důsledně rozlišuje porušení povinností soudce a místopředsedy soudu.

[20.] V případě skutků pod body 2a) a 2b) tato jednání nenaplňují intenzitu kárného provinění. Nad rámec shora uvedeného je třeba poukázat na povinnost mlčenlivosti soudce, čímž je dán rámec zákonnosti jeho činnosti při aplikaci ISAS. U skutku 2a) bylo navíc pouze realizováno právo účastníka řízení nahlédnout do spisu.

[21.] Konečně k navrženému kárnému opatření Mgr. R. uvádí, že byl jako soudce vždy pozitivně hodnocen, má vysokou výkonnost a nikdy nebyl kárně postižen. Tento návrh není nikterak odůvodněn, je zcela nepřiměřený a kárně obviněný ho považuje za zcela účelový.

III. Replika kárného navrhovatele

[22.] Kárný navrhovatel k citovanému vyjádření Mgr. R. pouze uvedl, že na podaném návrhu trvá a kárně obviněný se snaží jednání, kterého se dopustil, bagatelizovat a odvrátit pozornost k nepodstatným skutečnostem.

IV. Průběh ústního jednání

[23.] V průběhu ústního jednání kárný navrhovatel setrval na podaném návrhu.

[24.] Kárně obviněný využil svého práva nevypovídat. Jeho obhájkyňe ve shodě s písemným vyjádřením ke kárnému návrhu konstatovala, že kárného provinění se Mgr. R. nedopustil a je proto namístej jej návrhu zprostit.

[25.] Z obsahu výpovědi svědkyně JUDr. S. zejména vyplynulo, že obžalobu podala s ohledem na skutečnost, že poškozená měnila výpovědi, jednalo se o zločin znásilnění a za dané důkazní situace neměla za to, že by byly splněny podmínky pro zastavení trestního stíhání ve smyslu ustanovení § 172 odst. 1 trestního řádu. Za Mgr. J. šla ihned poté, co jí v telefonickém rozhovoru Mgr. R. řekl, že nechápe, jak vůbec mohla obžalobu podat a že věc skončí u prvního hlavního líčení bez výsledku znalce. Chtěl, aby navrhla zproštění obžaloby. Svědkyně uvedla, že nikdy předtím se jí nestalo, že by si někdo dovolil na ni vyvíjet takový nátlak. Na doporučení Mgr. J. následně učinila úřední záznam o tomto telefonátu do dozorového spisu. Byla plna emocí, a zřejmě jednala zmatečně, když nepostupovala podle ustanovení § 30 trestního řádu a nevykloučila se z této věci. Opravný prostředek v této trestní věci nebyl podán proto, že se změnila důkazní situace, jelikož byl vypracován revizní znalecký posudek. Poté, co si ve zprošťovacím rozsudku na str. 22 přečetla opakovaně citovaný odstavec, velice se jí to dotklo a na Mgr. R. sepsala koncept stížnosti, který předložila okresní státní zástupkyni JUDr. K. Ta jí však sdělila, že v těchto případech je vhodnější, aby stížnost podala předsedovi soudu ona sama z pozice vedoucí pracovníce a proto JUDr. S. tuto stížnost nakonec nepodala. Učinila tak společně s Mgr. J. až poté, co se dozvěděla, že JUDr. K. vzala stížnost zpět. JUDr. K. ji informovala o tom, že se jí Mgr. R. chce za předmětný odstavec odůvodnění rozsudku omluvit, nicméně tuto omluvu nepřijala, jelikož toto řešení nepovažovala za odpovídající nastolené situaci.

[26.] Svědek Mgr. J. popsal své vztahy k Mgr. R. v oblasti profesionální jako velmi dobré, stejně tak osobní vztahy, které charakterizoval jako přátelské, tykali si, často se bavili o osobních problémech souvisejících se stavbou domu, stýkali se i mimo práci. JUDr. S.,

kteřá ho informovala o telefonátu Mgr. R., doporučil, ať v tomto smyslu učiní úřední záznam do spisu. Vyhověl její žádosti, aby nemusela chodit k hlavním líčením v této věci, a určil, že se jich má účastnit Mgr. K., neboť je kamarádkou Mgr. R. a k ní si proto nic dovolovat nebude. Bezprostředně poté mu volal Mgr. R. a naléhal na něj, aby přikázal intervenující státní zástupkyni navrhnout zproštění obžaloby. Když to Mgr. J. odmítl, řekl, že na nich nenechá v rozsudku nit suchou. Tuto záležitost považoval Mgr. J. nejprve za exces, který nechtěl dále řešit, nicméně poté, co se ve zprošťovacím rozsudku objevil výše citovaný odstavec, měl za to, že je třeba podat stížnost. Navíc, podobně postupoval Mgr. R. ve věci sp. zn. 12 T 61/2013, kde se jej snažil „ukecat“, aby zamezil podání stížnosti do usnesení o vrácení věci. O tomto případě informoval předsedu soudu Mgr. Pokorného na jednání, kterého se zúčastnila ještě JUDr. K., přičemž Mgr. Pokorný jej vyzval, aby tuto záležitost doložil písemně. Poté, co se Mgr. J. dozvěděl, že JUDr. K. vzala stížnost na chování Mgr. R. zpět, považoval toto jednání za podraz na vlastní osobu a podal stížnost sám, poté, co tento postup konzultoval s krajskou státní zástupkyní JUDr. A.

[27.] Svědkyně Mgr. K. uvedla, že v trestní věci sp. zn. 12 T 3/2013 intervenovala v hlavním líčení pouze jedenkrát, a to při jednání, kdy došlo ke skončení věci. Den před jeho konáním se seznámila se závěry revizního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie, přičemž z jeho závěrů zjistila, že schopnost poškozené pravdivě interpretovat prožitou událost, kvalifikovanou jako trestný čin znásilnění, je znalci silně zpochybněna. O vývoji důkazní situace informovala ještě před jednáním Mgr. J. s názorem, že „*věc je na zproštění*“. Mgr. J. ji však instruoval, že bez ohledu na tuto skutečnost má v rámci závěrečného návrhu navrhnout uznání viny obviněného a uložení přiměřeného trestu. Svědkyně uvedla, že se tomuto příkazu podvolila, avšak považuje to dodnes za svou chybu, které lituje. O tom, že by snad Mgr. R. měl v této trestní věci projevit konkrétní zájem na způsob skončení věci či jinak intervenovat, nebyla nikým informována a nezjistila to ani z obsahu dozorového spisu. Záznamu JUDr. S., který měla učinit na zažurnalizovaném vyrozumění soudu o konání hlavního líčení, si ve spise nepovšimla. Ke skutku žalobního návrhu ad 1b) svědkyně uvedla, že ji náměstek Mgr. V. informoval o telefonátu Mgr. R., který s ní chtěl mluvit a nezastihl ji. Obsahem jejího následného telefonátu s Mgr. R. byl pouze jeho dotaz, zda do spisu sp. zn. 12 T 61/2013 byla založena zpráva Probační a mediační služby, nikoli to, zda svědkyně v této konkrétní věci bude proti usnesení podávat stížnost či nikoli.

[28.] Svědkyně JUDr. K. sdělila, že stížnost na chování Mgr. R. podala na základě informací JUDr. S. a Mgr. J. Dvakrát se s Mgr. R. sešla a protože projevil lítost nad některými formulacemi použitými ve zprošťujícím rozsudku, ochotu se JUDr. S. osobně omluvit (což však ona nepřijala) a ona sama měla zájem na dobrých vztazích, rozhodla se vzít podanou stížnost zpět. Během těchto dvou setkání se Mgr. R. nevyjadřoval k obsahu telefonátů, které měl s JUDr. S. a Mgr. J., resp. z jeho slov ani nevyplývalo, že by se měl v těchto telefonátech snažit vůči jmenovaným státním zástupcům nějak intervenovat. O druhé stížnosti Mgr. J. se dozvěděla až s určitým časovým odstupem od krajské státní zástupkyně JUDr. A.

[29.] Svědek Mgr. V. uvedl, že ohledně věci vedené pod sp. zn. 12 T 61/2013 si nevzpomíná, že by se jej Mgr. R. snažil jakkoliv ovlivňovat v tom směru, že nemá být podána stížnost do usnesení o vrácení věci. Pouze jej požádal, aby vyřídil Mgr. K., že s ní chce mluvit.

V. Skutková zjištění plynoucí ze spisu a z předložených důkazních prostředků

[30.] Z obsahu spisu Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 12 T 3/2013 se podává, že dne 10. 1. 2013 byla státní zástupkyně JUDr. S. podána obžaloba za trestný čin znásilnění podle ustanovení § 185 odst. 1, 2 písm. a) a b) trestního zákoníku, ke kterému mělo dojít dne 21. 8. 2012. Hlavní líčení se konala ve dnech 5. 2., 7. 3. (za žalobce byl přítomen Mgr. T. M.) a 23. 7. 2013 (přítomna Mgr. N. K.).

[31.] Rozsudkem ze dne 23. 7. 2013 byl obžalovaný předmětné obžaloby zproštěn. Na str. 22 odůvodnění soud uvedl, že *„důkazní situace, dle názoru soudu, byla již natolik jednoznačná v přípravném řízení, že nebyl dán žádný zákonný důvod stavět obžalovaného před soud a podávat v citované věci obžalobu. O tom konečně svědčí i skutečnost, že již v přípravném řízení, před vypracováním znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie, byla opakovaně poškozená poučována policejním orgánem o tom, že je povinna vypovídat pravdu, přesto poskytla celkem 4 zásadně odlišné verze popisu toho, co se mělo odehrát. Dle názoru soudu je tak zjevné, že obžaloba byla podávána v situaci, kdy policejní orgán navrhoval její podání patrně na výslovný pokyn dozorové státní zástupkyně, ačkoli důkazní materiál ve spise již v přípravném řízení svědčil pro jednoznačný závěr o tom, že poškozená lže. V tomto případě je tak zcela nepochopitelné, z jakého důvodu je obžalovaný stavěn před soud. Aktuální důkazní situace a revizní znalecký posudek pak pouze potvrzuje, dle názoru soudu, místy až zcela nedostatečnou odbornost znalkyně PhDr. K. a neschopnost objektivně vyhodnotit zadanou materii na základě položených otázek ze strany vyšetřujícího policejního orgánu, když zcela zjevně (a o motivech tohoto jednání znalkyně můžeme pouze spekulovat), nevzala v potaz obsah spisového materiálu, vyjma výpovědi poškozené. Ačkoliv tyto skutečnosti zcela nesporně musely být známy státní zástupkyni v době podání obžaloby, přesto zcela nepochopitelně je obžaloba podána v situaci, kdy důkazní situace zákonnost jejího podání zcela vylučuje. Za těchto podmínek pak trvání na vině obžalovaného státní zástupkyni v rámci závěrečné řeči za takto jednoznačné důkazní situace, byť v jednacím místnosti přítomná státní zástupkyně jedná z pokynu dozorové státní zástupkyně, je, dle názoru soudu, zcela absurdní a nemístné.“* Proti tomuto rozhodnutí nebylo podáno odvolání, takže dne 31. 8. 2013 nabylo právní moci.

[32.] Ze spisu 0 St 71/2013 se konstatuje, že dne 2. 9. 2013 podala státní zástupkyně OSZ v Ostravě JUDr. T. K. kárnému navrhovateli stížnost na chování Mgr. R., plynoucí ze shora citované části odůvodnění rozsudku sp. zn. 12 T 3/2013. Takovéto nepřislušné a arogantní vyjádření totiž snižuje vážnost OSZ a dotýká se osoby JUDr. S. Ve stejném duchu kontaktoval kárně obviněný telefonicky JUDr. S. před prvním hlavním líčením, kdy projevil nesouhlas s podáním obžaloby a sdělil jí, že doufá, že u tohoto jednání dojde k pravomocnému rozhodnutí podle § 226 trestního řádu, aniž by vyslyšel znalkyně. Obdobné zkušenosti s nevhodným chováním Mgr. R. má náměstek OSZ Mgr. J., kterému Mgr. R. telefonoval v této i v další trestní věci. Přílohou této stížnosti je úřední záznam z 2. 9. 2013, podepsaný Mgr. J. Jeho obsahem je zejména informace, že ve věci vedené pod sp. zn. 12 T 3/2013 došlo ze strany Mgr. R. k tomu, že osobně telefonoval JUDr. S., které měl sdělit, že věc do půl hodiny zproští, a následně kontaktoval Mgr. J. s tím, že věc je jasně na zproštění a ať JUDr. S. nařídí, aby zproštění sama navrhla. Mgr. J. kontaktoval ještě krátce před posledním hlavním líčením a žádal jej o vysvětlení, proč k jednání nechodí JUDr. S. a její špatnou obžalobu musí zastupovat jiný státní zástupce a opětovně žádal o nařízení intervenujícímu státnímu zástupci navrhnout v závěrečné řeči zproštění. V obou případech

Mgr. J. požadavky Mgr. R. odmítl a ten mu proto řekl, že na nich „nenechá v rozsudku nit suchou“. K obdobné situaci údajně došlo ve věci sp. zn. 12 T 61/2013, který Mgr. R. vrátil k došetření Mgr. K., nicméně tato hodlala podat proti tomuto rozhodnutí stížnost. Proto Mgr. R. telefonoval Mgr. J. s tím, že svůj procesní postup údajně projednal s náměstkem OSZ Mgr. V. a ten mu měl slíbit, že ve věci stížnost podána nebude. Po Mgr. J. proto Mgr. R. požadoval, aby jako aprobant Mgr. K. podání stížnosti zamezil. Mgr. J. tento požadavek odmítl, načež mu kárně obviněný sdělil, že pokud by věděl, že věc půjde na krajský soud, odůvodnil by své rozhodnutí na 10 stran a takto je ve stavu, s nímž není spokojen. Dále uvedl, že si to na Mgr. J. bude pamatovat. Součástí spisu je rovněž nedatovaný úřední záznam JUDr. S., v němž je uvedeno, že „*před HL kontaktoval SZ Mgr. R., kdy ironicky hovořil o nesmyslnosti podané obž. s tím, že doufá, že v první den jednání bude moct postupovat dle § 226 tr. ř. i bez výsledku znalkyně, s čímž jsem nesouhlasila. O tomto jsem informovala náměstkka Mgr. J. a požádala, abych nemusela v této věci intervenovat u HL.*“ Ke stížnosti se dne 10. 9. 2013 vyjádřil Mgr. R., který tvrzené skutečnosti popřel. Z výpisu historie vstupního dokumentu dále plyne, že Mgr. R. dne 12. 9. 2013 nahlížel do tohoto elektronicky vedeného stížnostního spisu; dne 13. 9. 2013 nahlížel do jeho listinné podoby. Součástí tohoto spisu je dále žádost kárného navrhovatele o stanovisko soudcovské rady k navrhovanému dodatku rozvrhu práce, spočívajícímu v přenesení výkonu státní správy na trestním úseku z Mgr. R. přímo na kárného navrhovatele, tedy na předsedu soudu. Obsahem této žádosti bylo vyslovení nespokojenosti s činností Mgr. R. a konstatování ztráty důvěry k jeho osobě. S podanou žádostí vyslovila soudcovská rada dne 24. 9. 2013 nesouhlas s tím, že navrhované řešení je akceptovatelné pouze za situace, kdy bude na místopředsedu soudu podán kárný návrh. Dne 8. 10. 2013 sdělila JUDr. K. předsedovi okresního soudu, že bere stížnost na chování Mgr. R. zpět, a to s ohledem na jeho vyjádření, z něhož je zřejmé, že si uvědomil nevhodnost svého písemného projevu v odůvodnění rozsudku a přislíbil vyvarovat se do budoucna podobných invektiv. Projevil rovněž reálnou snahu omluvit se JUDr. S. Přílohou tohoto přípisu je úřední záznam ze dne 8. 10. 2013, podepsaný právě JUDr. K., z něhož se podává, že dne 26. 9. 2013 se dostavil Mgr. R., který uznal, že v rozsudku nezvolil vhodnou formulaci a v budoucnu se podobných formulací vyvaruje. Dne 4. 10. 2013 se JUDr. K. opět sešla s Mgr. R., který opět litoval nevhodného vyjádření, litoval toho, že se JUDr. S. dotkl a vyslovil připravenost se jí omluvit, tato však se odmítla s ním sejít a omluvu přijmout. Rovněž od Mgr. V. se JUDr. K. dozvěděla, že JUDr. S. Mgr. R. nehodlá vidět a přijmout omluvu.

[33.] Ze spisu 0 St 80/2013 plyne, že dne 9. 10. 2013 podal místopředseda Okresního státního zastupitelství v Ostravě Mgr. J. stížnost kárnému navrhovateli na chování Mgr. R. Tato stížnost byla odůvodněna nesouhlasem se zpětvzetím předchozí stížnosti, které učinila JUDr. K. Součástí tohoto stížnostního spisu je vyjádření JUDr. S. ze dne 21. 10. 2013, z něhož plyne, že ve věci vedené pod sp. zn. 12 T 3/2013 bylo první hlavní líčení nařazeno na 5. 2. 2013 a krátce před ním jí telefonoval Mgr. R., který se jí zeptal, zda přijde k hlavnímu líčení, a dále se k obžalobě vyjádřil hodnotícím způsobem, když uvedl, že to snad nemyslí vážně, podává-li takovou obžalobu, a že doufá, že věc bude u hlavního líčení pravomocně zproštěna s tím, že očekává i návrh státního zástupce na zproštění. Způsob řeči Mgr. R. byl prý povýšený až ironický, státní zástupkyně byla jeho jednáním zaskočena a řekla, že věc není na takový postup jednoznačná a je nutno provést kompletní dokazování. K tomu však Mgr. R. prohlásil, že nemíní ani vyslýchat znalce. Na nesouhlasné stanovisko JUDr. S. zareagoval arogantně v tom smyslu, že si to udělá tak, jak bude chtít. O této události JUDr. S. informovala Mgr. J. a požádala, aby u hlavního líčení

intervenoval jiný státní zástupce, protože byla vystavena nátlaku a pokusu o ovlivnění procesního postoje. Přesto si Mgr. R. neodpustil osobní výpad vůči její osobě v odůvodnění zprošťujícího rozsudku. Obsahem spisu je rovněž záznam učiněný dne 19. 9. 2013 náměstkem OSZ Mgr. P. V., který uvedl, že někdy během letních měsíců tohoto roku mu telefonoval Mgr. R. ve věci jednoho zkráceného řízení, kde měla podávat návrh na potrestání Mgr. K., a protože se jí nemohl dovolat, žádal jej, zda nevím, kde je. Předmětem telefonátu nebylo nic, co by vyžadovalo intervenci, takže tuto věc Mgr. V. záhy „pustil z hlavy“.

[34.] Ze spisu 0 Spr 9307/2013 plyne, že dne 7. 10. 2013 byla v souvislosti s nahlížením do spisu zn. 18 C 22/2012 Mgr. R. na základě pokynu předsedy soudu požádána společnost CCA o vytvoření aplikace, kterou by bylo možno prověřit nahlížení do řízení evidovaných v ISAS v určitém časovém období. Takto byly zjištěny přístupy Mgr. R. do řízení evidovaných v období 3 let zpětně. Prověřením jednotlivých spisových značek (s výjimkou výše uvedené) nebyly zjištěny skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že bylo nahlíženo v rámci jiné než pracovní činnosti. V případě spisu zn. 18 C 22/2012 požádal kárný navrhovatel Mgr. R. o písemné vyjádření, z jakého důvodu do tohoto spisu nahlížel (konkrétně dne 17. 12. 2012). V reakci na tento přípis Mgr. R. požádal o upřesnění této žádosti v tom smyslu, z jakých důvodů je vyjádření požadováno, zda se jedná o plošnou kontrolu jeho práce a zda tato kontrola byla zavedena u všech soudců. Na to kárný navrhovatel vrátil žádost k odpovědím s tím, že se jedná o kontrolu uskutečňovanou z důvodu možných neoprávněných přístupů do evidence ISAS. Mgr. R. poté trval na upřesnění předmětné žádosti; podle přiloženého úředního záznamu kárnému navrhovateli dne 22. 11. 2013 ústně sdělil, že bez odpovědi na jeho otázky nesdělí důvod svých přístupů do evidence ISAS.

[35.] Kárně obviněný předložil několik listin, jejichž obsahem je mailová komunikace mezi ním a kárným navrhovatelem ohledně shora popsanych stížností, a dále vyjádření k těmto stížnostem. Z vyjádření předsedů odvolacích senátů krajského soudu z 1. 11. 2011 plyne, že Mgr. R. je kultivovaný, cílevědomý, zdravě sebevědomý, pečlivý a odborně zdatný. V mailu rozeslaném všem soudcům trestního úseku dne 24. 9. 2012 kárný navrhovatel konstatoval, že byli na poradě předsedů soudů pochváleni, neboť výsledky poslední ministerské kontroly dopadly tak, že tento soud byl hodnocen jako nejlepší. Další poděkování trestním soudcům vyslovil kárný navrhovatel v souvislosti s amnestií z ledna 2013, a to na základě porady s předsedkyní krajského soudu. Pochvalně vyznívá rovněž mail kárného navrhovatele ze dne 19. 4. 2012, když Mgr. R. píše, že se jako místopředseda vyvíjí „správným směrem“. Přiložen je dále rozsudek sp. zn. 10 T 137/2006, kterým byla obžalovaná zproštěna obžaloby. Z obsahu podání státního zástupce Mgr. J. Š. ze dne 25. 10. 2013, učiněného ve věci sp. zn. 12 T 61/2013, plyne, že byla vzata zpět stížnost podaná proti usnesení okresního soudu, kterým bylo rozhodnuto o vrácení věci státnímu zástupci k došetření. Součástí listin předložených Mgr. R. je rovněž mailová korespondence mezi ním a kárným navrhovatelem, týkající se (zejména) dodatku rozvrhu práce. Podle úředního záznamu ze dne 16. 9. 2013 byl Mgr. R. vyzván kárným navrhovatelem, aby rezignoval na funkci místopředsedy z důvodu ztráty důvěry, a pokud tak neučiní, bude „odstřižen“ od všech pravomocí. Rozhodnutí měl sdělit do 24 hodin. Následující den (17. 9. 2013) se oba jmenovaní podle úředního záznamu opět setkali a kárný navrhovatel při něm uvedl, že neexistuje způsob jejich další možné spolupráce, byť uznal, že jako soudce je Mgr. R. dobrý, nicméně je sólista a nedokáže lidi vést. Stížnost státních zástupců představovala poslední „kapku“. Na otázku, zda předmět stížnosti bude řešen v kárném řízení, měl kárný

navrhovatel uvést, že se nerozhodl, nicméně pokud by Mgr. R. rezignoval na funkci místopředsedy, nemá důvod mu škodit. Na závěr bylo kárným navrhovatelem sděleno, že změna pravomoci proběhne dodatkem rozvrhu práce a Mgr. R. bude obnoven 100% nápad do senátu. Mgr. R. předložil také přehled o vyřizování hlavních agend za období od roku 1991 do roku 2011 a zprávu o prověrce v trestních věcech starších 3, 4 a 5 let, připravenou Mgr. R. Z dodatků č. 17 a 18 k rozvrhu práce pro rok 2013 plyne, že pravomoci místopředsedy trestního úseku přecházejí na předsedu soudu. S těmito dodatky vyslovila dne 24. 9. a 11. 10. 2013 nesouhlas soudcovská rada (viz výše). Rovněž nesouhlas vyjádřil dne 4. 10. 2013 Mgr. R. Z vyjádření soudcovské rady ze dne 18. 2. 2013 vypracované k žádosti Mgr. R. vyplývá, že jí nejsou známy žádné negativní poznatky k chování a vystupování jmenovaného k soudcům ani ostatním zaměstnancům okresního soudu. Jeho chování bylo vždy na požadované úrovni, korektní a profesionální.

[36.] Z osobního spisu Mgr. R. se podává, že jmenovaný složil dne 26. 11. 2002 soudcovský slib, téhož dne byl jmenován do funkce soudce a byl přidělen k Okresnímu soudu v Ostravě. Dne 1. 7. 2011 byl jmenovaný pověřen výkonem funkce místopředsedy tohoto soudu pro věci trestní; dne 16. 2. 2012 byl do této funkce jmenován. Mgr. R. nebylo nikdy uloženo kárné opatření.

VI. Posouzení věci kárným senátem

[37.] Podle ustanovení § 87 odst. 1 zákona o soudech je kárným proviněním soudce „*zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.*“ Podle odst. 2 stejného zákonného ustanovení kárným proviněním místopředsedy soudu „*je též zaviněné porušení povinností spojených s funkcí ... místopředsedy soudu.*“

[38.] Z dikce citovaných zákonných ustanovení má kárný senát za zcela zřejmé, že je třeba od sebe odlišovat kárnou odpovědnost *soudce* od kárné odpovědnosti *funkcionáře soudu*. Jak kárný senát judikoval již dříve, „*předseda soudu má dvojí postavení: je soudcem a zároveň se podílí na výkonu státní správy soudu. Primární je však postavení soudce; dočasně vykonávaná funkce je jen jakousi „nadstavbou“.*“ (rozhodnutí ze dne 3. 10. 2013, čj. 16 Kss 8/2013). Z toho lze mimo jiné dovodit, že i v případě kárné odpovědnosti je třeba odlišovat pochybení, spojené výhradně s výkonem funkce předsedy či místopředsedy soudu, které by nemělo mít žádné dopady na činnost tohoto funkcionáře jako soudce, od tvrzené protizákonnosti, spojené právě již s činností soudce. Jednoduše řečeno, o kárnou odpovědnost funkcionáře soudu by se v podstatě mohlo jednat jen tehdy, pakliže by se stejného skutku „běžný“ soudce z povahy věci ani nemohl dopustit (viz § 127 zákona o soudech, podrobně vypočítávající povinnosti předsedy okresního soudu).

[39.] Pokud se proto např. soudce dopustí nečinnosti anebo se k účastníkům řízení bude chovat hrubým až vulgárním způsobem, je namístě mu uložit kárné opatření jako soudci, tedy podle ustanovení § 88 odst. 1 zákona o soudech. Jestliže však kárný senát zjistí protizákonnost spočívající v porušení některé z povinností předsedy soudu zakotvených v ustanovení § 127 stejného zákona (příčemž podle § 121 odst. 4 místopředseda okresního soudu vykonává státní správu tohoto soudu v rozsahu určeném jeho předsedou), lze teprve uložit kárné opatření podle ustanovení § 88 odst. 2 cit. zákona, tedy kárné opatření

funkcionáři soudu. Přitom pochopitelně platí, že postavení soudce je primární, takže odvolání z funkce soudce v sobě implicitně obsahuje též zánik funkce předsedy či místopředsedy soudu; naopak odvolání z funkce předsedy či místopředsedy soudu ještě nemusí mít žádné negativní dopady na výkon funkce soudce. Funkce předsedy a místopředsedy soudu v sobě obnáší výkon státní správy a tedy činnost spíše manažerské povahy (zajišťování chodu soudu po stránce personální a organizační, péče o růst odbornosti soudců, dohled nad řádným chodem soudních kanceláří atp.) a pokud se v konkrétním případě funkcionář soudu dopustí natolik zásadního pochybení, že je namístě, aby tuto funkci přestal vykonávat, ještě bez dalšího to vůbec nemusí znamenat, že nebude nadále schopen odpovídajícím způsobem plnit svoje úkoly soudce a že je dán důvod k domněnce, že nebude postupovat nezávisle, nestranně, odborně zdatně a s odpovídajícím pracovním nasazením.

[40.] Argumentace navrhovatele, že na funkcionáře soudu by měly být ohledně dodržování zásad soudcovské etiky kladeny několikanásobně vyšší nároky, než je tomu u běžných soudců, svědčí o nepochopení významu soudních funkcionářů. Jak totiž plyne z dříve uvedeného, funkcionář soudu se od soudce neliší tím, že by měl být ve vztahu k soudcům jakýmsi morálním vzorem či dokonce „supermanem“. Ústavní i zákonná úprava totiž na všechny soudce klade zcela stejné nároky z hlediska jejich osobní a morální integrity a skládají také stejný slib (§ 62 odst. 1 zákona o soudech). V tom mezi nimi není dán žádný rozdíl; ten spočívá výhradně v tom, že funkcionáři soudu se kromě plnění běžné soudcovské práce podílejí na výkonu státní správy soudů. Jejich odlišnost proto nespočívá v odlišném etickém či morálním imperativu, nýbrž pouze a jedině v plnění poněkud odlišných úkolů. Pokud by totiž měla platit argumentace navrhovatele, nutně by to vedlo k absurdnímu závěru, že funkcionář soudu po zániku této „nadstavbové“ funkce již může několikanásobně snížit své nároky na soudcovskou etiku.

[41.] V nyní projednávaném kárném řízení je z obsahu návrhu patrné, že Mgr. R. jsou kladeny za vinu 4 skutky, z nichž se však ani jeden netýká jeho činnosti místopředsedy okresního soudu. Pokud je totiž kárně obviněnému vytýkáno, že ovlivňoval postup státních zástupců, jednalo se o postup v konkrétních trestních věcech, v nichž rozhodoval jako soudce. Jinak řečeno, tohoto jednání se mohl dopustit zcela nezávisle na tom, zda byl funkcionářem soudu či nikoliv. Rovněž údajně nezákonné nahlížení do ISASu nemá žádnou spojitost s výkonem funkce místopředsedy okresního soudu, tedy s výkonem státní správy soudu.

[42.] Kárný senát proto dospívá k dílčímu závěru, že navrhovatel vytýkané jednání nesprávně kvalifikoval jako pochybení funkcionáře soudu a navrhl kárné opatření v podobě odvolání z funkce místopředsedy soudu. Ani tato chybná právní kvalifikace však kárnému senátu nebrání ve věcném projednání podaného návrhu.

[43.] Kárný senát se nejprve zabýval skutky vymezenými body 1a) a 1b), tedy tím, zda Mgr. R. skutečně telefonicky kontaktoval státní zástupce JUDr. S. a Mgr. J. a zda se je snažil ovlivnit způsobem, popsáním v kárném návrhu. Pokud by se tak stalo, nemá kárný senát pochybnosti v tom směru, že by takové jednání mělo znaky kárného provinění. Podle citovaného ustanovení § 87 odst. 1 zákona o soudech totiž soudce svým jednáním nesmí ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Tuto svoji povinnost by soudce porušil, pokud by se v soudním řízení nechoval nestranně a nezaujatě, nýbrž snažil by se stranu řízení jakkoliv ovlivňovat. Jestliže by bylo skutečně prokázáno, že ještě před hlavním líčením Mgr. R. nabádal intervenující státní zástupkyni,

aby sama navrhla zproštění obžaloby, případně by v tomto smyslu ovlivňoval jejího nadřízeného, nepochybně by se jednalo o protizákonné jednání, zcela vybočující z role soudce coby nezávislého arbitra, jehož úkolem je vést řízení tak, aby v něm byly co nejúplněji zjištěny všechny relevantní skutečnosti, následně tyto skutečnosti vyhodnotit a na jejich základě spravedlivě a v souladu s právem rozhodnout. Ve vztahu k účastníkům (resp. stranám) řízení proto musí soudce zůstat za všech okolností neutrální.

[44.] Výsledky dokazování nezpochybnily závěr, že mezi kárně obviněným a Mgr. J. a JUDr. S. došlo k telefonickým hovorům týkajícím se projednávané věci sp. zn. 12 T 3/2013. Provedenými důkazy však nebylo mimo jakoukoli pochybnost zjištěno, co bylo přesným obsahem těchto hovorů. Svědkyně JUDr. S. popsala telefonát kárně obviněného jako ultimativní, nátlakový a zjevně směřující k prosazovanému výsledku konkrétního trestního řízení, s nímž nebyla srozuměna. Nadto byla i osobně dotčena způsobem komunikace, který považovala za neuctivý a urážlivý. Zejména tyto okolnosti ji vedly k oznámení věci náměstkovi Mgr. J. Tento svědek se nevyjádřil takto určitě k obsahu telefonátu, pouze obecně popsal rozrušení JUDr. S., nadto ani nebyl schopen časově zařadit, kdy byl o incidentu informován. Není možno pominout ani pocit, který svědek vyjádřil u ústního jednání, že *„vše bral jako exces a že si počká na odůvodnění rozsudku“*. Svůj závěr tedy nečinil ve vztahu k nepřipustné intervenci na výkon pravomoci státního zástupce, ale ve vztahu k nevhodným a urážlivým formulacím o kvalitě práce JUDr. S. Tento hodnotící závěr k výpovědi svědka ostatně podporuje i stížnost na chování Mgr. R., podaná nikoli ihned po údajném prvním nátlaku v projednávané trestní věci, jak by se dalo očekávat, ale až po doručení písemně vyhotoveného rozsudku, který obsahuje expresivní a dehonestující formulace ve vztahu k hodnocení práce dozorujícího státního zástupce ve věci. Stojí-li v rámci dokazování tvrzení proti tvrzení, musí kárný soud pečlivě hodnotit kvalitu a věrohodnost jednotlivých důkazů, přičemž v daném případě nemohl dospět k závěru, že svědectví stojící proti kárně obviněnému jsou jednoznačná, přesvědčivá a nepřipouštějící jinou interpretaci než tu, kterou svědkové předkládají. Při pochybnostech, které v tomto směru o skutečném obsahu telefonátů a intenzitě tvrzeného nátlaku vznikly, musel kárný soud při hodnocení těchto dvou svědeckých výpovědí aplikovat zásadu *in dubio pro reo*, neboli v pochybnostech ve prospěch obviněného.

[45.] Přesnost a do značné míry též i věrohodnost výpovědí svědků JUDr. S. a Mgr. J. je značně snížena i tím, že oba tito svědci nedokázali přesvědčivě vysvětlit logiku a souslednost kroků svého počínání. Pokud by totiž skutečně ze strany Mgr. R. byl činěn tak intenzivní nátlak na JUDr. S., že požádala svého nadřízeného Mgr. J., aby k hlavnímu líčení namísto ní chodili jiní státní zástupci, pak měla postupovat podle ustanovení § 30 odst. 1 a § 31 trestního řádu, tzn. měla rozhodnout o svém vyloučení v této věci. Pokud by tak totiž učinila, byla by povinna tyto svoje důvody okamžitě a přesvědčivě vyložit v rozhodnutí o vyloučení, což by samozřejmě mohlo mít v kárném řízení zcela jinou relevanci než postup, který nakonec zvolila. V průběhu jednání před kárným senátem nicméně JUDr. S. nedokázala uvést žádný rozumný důvod, proč nepostupovala tímto zákonem předpokládaným a přezkoumatelným způsobem, nýbrž zvolila řešení zcela neformální a dlužno uvést, „neprávní“.

[46.] Za věrohodné vysvětlení postupu obou jmenovaných svědků nepokládá kárný senát rovněž to, že Mgr. J. vypověděl, že telefonáty Mgr. R. společně s JUDr. S. zprvu považovali jen za ojedinělý exces, který nehodlali nějak řešit, a názor změnili teprve poté, co se seznámili s citovaným odstavcem zprošťujícího rozsudku, který se zejména JUDr. S.

osobně dotkl. Teprve poté, tedy s časovým odstupem cca 7 měsíců, byly vyhotoveny úřední záznamy obou jmenovaných svědků, z nichž měly plynout konkrétní okolnosti a obsah předmětných telefonátů. Pokud kárný navrhovatel vycházel z úředního záznamu JUDr. S., učiněného v dozorovém spise na předvolání k hlavnímu líčení, je třeba uvést, že tento záznam není datován a není z něj proto ani zřejmé, kdy vlastně byl vyhotoven. Svědkyně Mgr. K., která s tímto spisem pracovala (účastnila se posledního hlavního líčení dne 23. 7. 2013), při jednání uvedla, že si tohoto záznamu nevšimla.

[47.] Kárný senát nemohl přehlédnout ani to, že procesní postup, který nakonec zvolil Mgr. R., v žádném případě nekorespondoval s tvrzeným nátlakem, který vypověděli JUDr. S. a Mgr. J. Jak totiž plyne z narativní části tohoto rozhodnutí, v této trestní věci nebyl vydán zprošťující rozsudek hned po prvním hlavním líčení, a nedošlo ani k tomu, že by vůbec nebyl vyslýchán znalec. Naopak, hlavní líčení se konala celkem tři, znalce byla vyslechnuta a dokonce byli ustanoveni dva další znalci, kteří byli následně vyslechnuti rovněž. Jinak řečeno, skutečný průběh řízení před okresním soudem vůbec nepotvrzuje nátlak, na který si stěžovali oba jmenovaní státní zástupci.

[48.] Tuto důkazní situaci proto kárný senát vyhodnotil tak, že navrhovatel neunesl důkazní břemeno ohledně jednoznačného prokázání skutku označeného pod bodem 1a), neboť v řízení nebylo zjištěno, že se Mgr. R. v telefonických hovorech vedených s JUDr. S. a s Mgr. J. skutečně snažil ovlivnit procesní postup intervenující státní zástupkyně.

[49.] Pokud jde o samotnou část odůvodnění předmětného rozsudku sp. zn. 12 T 3/2013 (str. 22), má kárný senát za to, že sama o sobě nemůže představovat kárné provinění. Jakkoliv totiž podle ustanovení § 80 odst. 6 zákona o soudech platí, že soudce „*je povinen zachovávat náležitou úctu k ostatním soudcům, jiným osobám vykonávajícím právníká povolání a k ostatním zaměstnancům soudu a k účastníkům nebo stranám soudního řízení. Ve vztahu k zástupcům účastníků nebo zástupcům stran soudního řízení je povinen se zdržet projevů sympatií, náklonnosti nebo negativních postojů*“; neznamená to ještě, že soudce nemůže být vůči účastníkům (resp. stranám) řízení i kritický. Míra kritičnosti a expresivity jeho vyjadřování je přitom spíše otázkou osobního vkusu a dovodit z něho kárnou odpovědnost si lze představit snad jen v případě, použil-li by soudce např. vulgární výrazy anebo by se snažil vyjmenované osoby vysloveně zesměšnit. To se však v nyní projednávaném případě nestalo. Navíc, kárný senát nemohl přehlédnout, že za některé výrazy použité v citovaném odstavci odůvodnění se kárně obviněný omluvil a vyslovil nad nimi politování, resp. vyslovil připravenost se omluvit přímo JUDr. S., která to však odmítla (viz rekapitulovaný obsah stížnostního spisu zn. 0 St 71/2013).

[50.] V případě skutku označeného pod bodem 1b), který kárně obviněný popírá, kárný senát vycházel z výpovědi svědka Mgr. V., který nepotvrdil, že by ohledně procesního postupu ve věci vedené pod sp. zn. 12 T 61/2013 došlo k telefonátu s kárně obviněným, jehož obsahem by měl být slib, že nebude ze strany státního zástupce podána stížnost proti vrácení věci k došetření. Pouze uvedl, že se ho Mgr. R. ptal na přítomnost Mgr. K. na pracovišti s tím, že se mu má ozvat. Rovněž z výsledku svědkyně Mgr. K. plyne, že o žádném, byť jen nepřímém, ovlivňování jejího postupu ze strany Mgr. R. nic neví. Svědek Mgr. J. sice uvedl, že se na něj obrátil Mgr. R. s požadavkem, aby zamezil podání stížnosti Mgr. K., a že tento požadavek odmítl, nicméně tato jeho výpověď není podložena žádným dalším důkazem. Z obsahu spisu přitom plyne, že předmětná stížnost Mgr. K. skutečně podána byla a byla vzata zpět teprve dne 25. 10. 2013 státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Ostravě Mgr. Š. Rovněž v tomto případě má proto kárný soud za

to, že v kárném návrhu popsany skutky spočívající ve snaze o zamezení podání stížnosti do usnesení o vrácení věci k došetření se nepodařilo prokázat.

[51.] Co se týká skutku popsaného pod bodem 2a), má kárný senát za to, že se o kárné provinění vůbec nejedná. Kárně obviněnému je totiž kladeno za vinu, že nahlížel do elektronických dokumentů týkajících se stížnosti podané přímo proti němu. Mgr. R. tedy osobně byl přímo účastníkem tohoto specifického řízení a je proto zcela jednoznačné, že měl právo seznámit se se všemi podáními, které byly zařazeny do „jeho“ spisu. Pouze se znalostí těchto informací se totiž mohl účinně bránit proti tvrzením, která byla proti jeho osobě vznesena.

[52.] Argumentace kárného navrhovatele se v tomto světle jeví jako nelogická a současně i protiprávní. Nelogická potud, že nedává smysl někomu zakazovat nahlédnout do elektronických dokumentů „svého“ spisu, přičemž však současně právo nahlížet do stejného spisu v listinné podobě již nijak nezpochybnuje. Ostatně, v daném případě je Mgr. R. vytýkáno, že neoprávněně nahlížel do elektronických dokumentů dne 12. 9. 2013; nicméně pokud do jeho listinné podoby nahlížel hned den následující (podrobněji viz výše), kdy z povahy věci musel obsahovat identické informace, to již navrhovateli zřejmě nevadí. Za logické a zcela pochopitelné považuje kárný senát naopak vyjádření Mgr. R., který uvedl, že do elektronické evidence nahlédl jen proto, aby zjistil, zda se ve spise nacházejí nové skutečnosti, pro které hned další den spis prostudoval v papírové formě. Protiprávnost argumentace navrhovatele spatřuje kárný senát v tom, že směřuje k omezení práva vyjadřovat se ke všem zjištěným skutečnostem, které byly Mgr. R. kladeny za vinu, a také k omezení jeho práva na obhajobu.

[53.] Ohledně tohoto skutku proto kárný senát dospěl k závěru, že se vůbec nejedná o kárné provinění.

[54.] Konečně ke skutku označenému pod bodem 2b) kárný senát konstatuje, že již v minulosti judikoval, že „*nahlížení soudců do spisů v systému ISAS, tedy do spisů, které jim nebyly rozvrhem práce přiděleny k projednávání a rozhodnutí, je možné z důvodů pracovních či studijních*“ (rozhodnutí ze dne 10. 5. 2012, č. j. 13 Kss 13/2011-169). Je pochopitelné, že pokud by k nahlížení docházelo z důvodů nacházejících se mimo tento rámec, např. jestliže by se zjistilo, že soudce zjištěné informace využívá pro svoji soukromou potřebu, že je předává dalším osobám, že na jejich základě intervenuje u příslušného soudce zpravodaje apod., tak by se o kárné provinění v konkrétním případě jednat mohlo. Např. podle ustanovení § 80 odst. 5 písm. a) zákona o soudech totiž platí, že soudce nesmí umožnit, aby jeho funkce byla zneužita k prosazování soukromých zájmů; podle ustanovení § 81 odst. 1 stejného zákona je soudce i po zániku soudcovské funkce povinen zachovávat mlčenlivost o všem, o čem se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce atp. V nyní projednávaném případě však nic jiného než to, že Mgr. R. dne 17. 12. 2012 do spisu zn. 18 C 22/2012 skutečně nahlédl, nebylo prokázáno. V tomto samotném zjištění, kdy nebylo vyvráceno, že do předmětné evidence Mgr. R. nahlížel ze shora zmiňovaných důvodů pracovních či studijních, však nelze spatřovat kárné provinění. Na tom nic nemění ani tvrzení učiněné kárným navrhovatelem v průběhu jednání, že manželka Mgr. R. pracovala ve společnosti, která byla účastníkem tohoto soudního řízení. Skutek, vymezený kárným návrhem, byl totiž koncipován pouze tak, že Mgr. R. nahlížel do předmětné elektronické evidence, a nikoliv např. tím způsobem, že takto získané informace nějak využíval pro soukromé účely, porušil zákonnou povinnost mlčenlivosti apod. Skutečnost, že se kárně obviněný

odmítl k tomuto vytýkanému skutku jakkoliv vyjádřit, mu nemůže být kladena k tíži, jelikož platí obecný právní princip zákazu sebeobviňování.

[55.] Rovněž v případě tohoto skutku proto kárný senát dospěl k závěru, že se vůbec nejedná o kárné provinění.

VII. Závěr

[56.] Kárný senát po vyhodnocení průběhu ústního jednání a provedeného dokazování dospěl k závěru, že jednání, která byla učiněna předmětem kárného řízení, dílem nebyla prokázána (skutky označené body 1a a 1b) a dílem nepředstavují kárné provinění (skutky 2a a 2b). Proto kárný senát Mgr. R. kárného obvinění zprostil.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 22. května 2014

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda kárného senátu